

בא אתה וכל ביתך אל התיבה

מתוך דברי רמח"ל ספר אדיר במרום עמ' ט"ו – כ"א

ונפרש עתה זה העניין היטב, ותדע מה עשה רשב"י במערתו, ומהו עניין הזהר. כי הגה כמה פעמים דרשו ספר הזהר בסוד תיבת נח, ובפרשת בהעלותך ז"ל והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע אילין אינון דקא משתזלין בספר הזהר דאיהו כתיבת נח כו. הגה בהיות השכינה בגלות בתחלה כבר אמרנו שלא הייתה אלא בסוד הכלים ולא בא לה אור מן הפנימיות כלל, עד שבא ר' שמעון בן יוחאי זלה"ה וזה מפני שהוא ניצוץ ממשה רבינו ע"ה.

וסוד העניין כי בתחלה נאמר: והארץ הייתה תוהו ובוהו וחשך ואחר כך ויאמר אלוקים יהי אור. ואז נעשית הנוק' תיבת נח כי בתחלה היה רק ורוח אלוקים מרחפת על פני המים, ואז לא נעשית בחינת תיבה, אלא הכל עומדים בתוך המים דהיינו הס"א השולטת בגלות ורוח מגיע להם במטי לא מטי.. ואחר כך ויאמר אלוקים יהי אור.. ואז נעשה בחינה אחת בתוך המים, שהיא התיבה. והיא מציאות התפשטות הנוקבא בבחינה אחת, שאפילו בזמן הגלות ובתוך הס"א, תפריש מן האחרים מי שיזכה להיות חוסה בצילה. ואלה אע"פ שהם בתוך הקליפות, יקרא שהם חוץ לקליפות. כמו נח ממש שהיה בתוך התיבה בין מי המבול. ועל כן עד שלא נמצאת בחינת התיבה, לא היה אפשר לעשות תיקונים כמו שעשה רשב"י, כי מי שהוא בתוך הקליפות אי אפשר לו לתקן תיקונים אלה. אך כשנמצאת התיבה, הרי מקום מגוון ומסתור מן הס"א ששם יוכל האדם להינצל ולעשות תיקונים.

רק אין פעולתם יוצא לחוץ כי היא בחינה סגורה, בסוד ויסגור ד' בעדו ואם תאמר אם כן מה תועלת יש בתיקונים האלו. דע כי תועלת גדול יש. ראשונה, שכבר אינם נאכדים אלא שהם נשמרים לסוף הימים. שנית, כי בהעשות כל הפעולות הגדולות האלה בפנים, אע"פ שאין הפעולות עצמן יוצאים לחוץ, אך סוף סוף הארה יוצא משם לעשות תיקונים גדולים בכללות הגאולה... והנה כתוב עלית למרום שבית שבי שמדבר על רשב"י עליו השלום כי שבי ר"ת שמעון בר יוחאי כידוע, וזהו בהעלות לבחינה זו של אימא שהיא מרום... אז שבה הרשב"י והוא כי הוציא בכח ניצוצו זה שהוא רשב"י שגם הוא היה לו לברוך כן...

הנה מרע"ה בתקנו בתחלה לצורך ישראל במצרים, הכין תיקון גם לצורך הגאולה האחרונה, והיינו שלקח עמו גם ניצוצו זה הראוי להתגלות בסוף גם לצורך הגאולה העתידה, והיינו רשב"י זלה"ה. ועל כן חזר הוא וברח גם כן, וברח אל המערה שהוא ממש סוד אימא כי לכן היא מסתור ומחבא, והוא סוד עיר מקלט. ואז נמשכה אימא בתוך נוקבה כנ"ל ונעשה בחינת התיבה והוכן עניין הזהר, והבן היטב קשר הדברים הנתלים זה בזה.

והנה בתחלה נתקן כל העולם כולו על ידיהם בודאי, בסוד התיקונים שאמרתי של הקב חרובין, אך עדיין לא נתיישבו בעולם. דהיינו כי תחת שעד אותו הזמן נאמר ולא איתנו יודע עד מה, אז היו צריכים הם לתקן באופן שיהיו תיקונם מתפשט ומגיע לאחרים. ועד שלא נשלם הייחוד בסוד הי"ב השני הנ"ל, לא היו מתיישבים בעולם והיו מענישים בני אדם עד שהוצרך שיחזרו למערה עד תשלום י"ב הב', ואז נתיישבו יותר. עד שאע"פ שר' אלעזר שהיה שורשו מן הגבורות היה מעניש, אך רשב"י שהיה שורשו מן החסדים היה מרפא. ואחר כך עוד נתיישבו לגמרי.

עד שגם הוא יורגל בארתות יושר, וחלקיו ורוחו יתנו כלים נאים לחפץ ד', אז לחפשי יצאו ממאסרם כלי כחותיו, אשר בנקודתם צפנים, ויכלו להגדיל ממשלתם בגוף, ובקל ישמעו לעצת השכל הקדוש וירוצו ולא יכשלו.

ותדבר הסרטי באדם נלמד הוא מהכלל כולו, שלמדנו החסיד רמ"ח לוצאטו ז"ל בפירושו לאד"ר ט) מענין המבול ותיבת נח. שדומה לו ה"י האידרא דרשב"י ע"ה, שהתיקונים נתקנו בסנים האידרא, כמו שנתקן העולם כולו ע"י גידול בע"ח והספקת מזונם, בתוך התיבה, רק לא ה"י אפשר להתפשט בעולם מצד שמדה"ד גרמה שיהי' מבול ע"ס כל הארץ, לכלות פשע ולחתם חטאת. וכמו־כן התיקונים הגדולים של מאורות הקדושה לא ה"י אפשר שיתפשטו בעולם, מפני טפשות לב אגשי העולם ע"י זוהמת מעשים רעים ותשוקות דמיוניות, אבל כשישלם העולם יצאו חפשי מחמאסר, וכן כשישלם הגוף יצאו חפשי אותם הכחות. והנה הקב"ה ברא את האדם בחכמה. והכין בטבעו כחות לתשובה, כיון שהתשובה קדמה לבריאת עולם, ע"כ שולט הוא בנפשו לכנוס אליו כחותיו, אבל הכנוס הזה מורגש בלב בתור עצבון ובשכל — בלחץ וקצר־רוח. אבל לא זהו התכלית, רק במשך התיקון צריך האדם לנסות כוחותיו אולי יוכל לשלח חפשי זיעבדו עבודת חשי"ת ביתר שאת; כי אי־אפשר לתלמוד־תורה להתרחב ולרדת אל עומק החכמה האמיתית ולעשות טוב וישר בפעולות גדולות כי־אם בנפש מלאה אמן ורוח גבורה ללכת ברחבה, בלתי־מאוסרת. והוא ענין שילוח העורב והיונה, שימצא האדם בנפשו דרכים, שיוכל לנסות כחותיו בדבר שלא יח"י חשש הפסד וסכנת, כמו נח

לט

כחות הנפש בעבודת ד'

ששלח מעוספים שכנפיהם מגינות עליהם ממי המבול, וכשיראה שהקלקול לא נתקן לגמרי יאסוף אותם אל תיבתו, עד שידע כי חרבת סני הארץ, ואז יתישב הרבה עד שימצא בעצמו שמצד כבודו של הקב"ה וקיום תורתו ראוי לו להחפש, וזהו דוגמת מאמר השי"ת לנח צא מן התבת.

ב. בכל דרכיך דעהו

בכל דרכיך דעהו, צריך לבקש את הקב"ה בתוך הדרכים שהוא מתנהג בהם. כשהוא עוסק בתפלה או יבקש את הקב"ה בהבנת עניני תפלתו וכונה רצוי באמונת הלב באותם הענינים של תפלתו, ולא יבקש את הידיעה בשעה תחילתה בענינים אחרים, כי כיון שהוא עוסק בעבודה זו הקב"ה כביכול שורה מצדו בזו העבודה דוקא ובה ימצאנה ולא במ"א. וכשהוא עוסק בתורה ידע שימצא את הקב"ה בחיותו מעמיק ומעיין להבין דבר על בריו ולזכור ולשגן היטיב, ובה הוא יודע אותו ית' בתורתו ולא באופן אחר, כי בשעה זו הוא מתגלה בעבודה זו. וכן בחיותו עסוק בגמ"ח להיטיב לחברו, אז יבקש את הקב"ה רק בהעמקת עצה איך להיטיב לו טובת גדולה תגונה וקימת. וכן בכל הדברים שעושה הרי באמת אין דבר בעולם שאינו לכבודו ית' (ט"ז), ע"כ כל מה שעושה ית' חכל דברי מצותו ורצונו, ויבקש בהם את שמו ית', כשישתדל בכל שכלו וכחותיו לעשות את מה שהוא עושה בתכלית השלמות בכל צדדי השלמות, ונמצא שהוא יודע את השי"ת בכל הדרכים. והב' הוא ב' ה"בתוך", שבעצמותם של הדרכים הוא יודע את הקב"ה. ע"כ הוא פרשה קטנה (י). שאין הצווי כה גדלות והרחבה